

Тернопільська обласна
універсальна наукова бібліотека

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 2 (29)

Підготувала: С. Т. Єрошенкова, завідувачка
науково-методичного відділу ТОУНБ

Редактор: О. М. Раскіна

Комп'ютерний набір і верстка: С. Т. Єрошенкова, завідувачка
науково-методичного відділу ТОУНБ

Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

*Професійне досьє
бібліотекаря*

Інформаційно-методичний
бюлетень № 2 (29)

Наклад 35 примірників

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека
б-р Т. Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001.
Тел. 8-0352-52-52-64.
www.library.te.ua

Тернопіль — 2009

УДК 021 (477.84)
ББК 78. 342(4 Укр.Те)
П 84

Підготувала: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ
Редактор: О. М. Раскіна
Комп'ютерний набір
і верстка: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ
Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

П 84 Професійне досьє бібліотекаря : інформ.-метод. бюлетень /
підгот. С. Т. Єрошенкова ; ред. О. М. Раскіна. —
Т., 2009. — Вип. 2 (29). — 40 с.

Пропонуємо вашій увазі черговий випуск бюлетеня «Професійне досьє бібліотекаря».

Маємо надію, що його матеріали допоможуть в організації діяльності та управління ЦБС.

Ваші зауваження та пропозиції щодо подальших випусків даного видання просимо надсилати на адресу: науково-методичний відділ, Тернопільська ОУНБ, бульвар Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001; e-mail: metod@library.te.ua; тел.: 52-40-71.

УДК 021 (477.84)
ББК 78. 342(4 Укр.Те)

ЗМІСТ

Офіційні документи	5
Боднарєць Н. В. Правила бібліографічного опису творів друку.	
Складні випадки.....	9
Роднюк О. В. «Книга року — 2008»	12
Ковалькова Т. П. Новинки сучасної художньої літератури	20
Гортаємо журнали	22
Бібліотечний калейдоскоп	34

книгозбірнях оформлено «Фольклорні календарі», де представлено літературу про свята українського народу з урахуванням місцевих особливостей, поєднуючи з різною атрибутикою — писанками, крашанками, вишивками.

Шумською ЦБ зібрано чимало інформації про народних умільців району, яку передано на інформаційний портал «Тернопільщина». Для користувачів організовувались уроки духовності, години народознавства, різноманітні вікторини. Цікаво поставлено роботу з цього питання в бібліотеці-філії с. Шумбар. Тут діє клуб за інтересами «Діалог поколінь», засідання якого проходять захоплююче, цікаво, змістовно. Одне з них, присвячене етнографії свого села, пройшло у вигляді літературно-музичного вечора «Яке то щастя народитись українцем». Напередодні організовано виставку «Ремесла нашого села», на якій представлено різноманіття вишивок, вироби з лози, дерева, а також виготовлені на ткацькому верстаті, а поряд — виставка дитячих робіт «Ми пишемо, малюємо й майструємо». Кожен умілець розповідав про свою творчу роботу, навіть показував на практиці техніку виконання вишивки гладдю, плетіння лози. Окрасою вечора були пісні та вірші.

Не менш цікавим був літературно-музичний вечір «Квітне піснями папороті цвіт, в купальських росах душу очищає».

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (32/95-ВР) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 23, ст. 177; 2001 р., N 2—3, ст. 10; 2002 р., N 12—13, ст. 92; 2003 р., N 10—11, ст. 86, N 24, ст. 159; 2004 р., N 17—18, ст. 250; 2008 р., NN 5—8, ст. 78) такі зміни:

1. Статтю 1 викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

бібліотека — інформаційний, культурний, освітній заклад (установа, організація) або структурний підрозділ, що має упорядкований фонд документів, доступ до інших джерел інформації та головним завданням якого є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки;

бібліотека-депозитарій — бібліотека, яка забезпечує постійне зберігання бібліотечного фонду, сформованого з документів, що рідко використовуються і мають наукову та/або художню цінність;

бібліотечна послуга — результат діяльності бібліотеки із задоволення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки;

бібліотечна система України — розгалужена мережа бібліотек різних видів, пов'язаних взаємодією і взаємовикористанням бібліотечних ресурсів;

бібліотечна справа — галузь інформаційної, культурної та освітньої діяльності суспільства, спрямована на створення і розвиток мережі бібліотек, формування, опрацювання, упорядкування та зберігання бібліотечних фондів, організацію бібліотечного, інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотеки, підготовку та підвищення кваліфікації фахівців у галузі бібліотечної справи, наукове та методичне забезпечення розвитку бібліотечної діяльності;

бібліотечний фонд — упорядковане зібрання документів, що зберігається в бібліотеці;

бібліотечні ресурси — упорядковані бібліотечні фонди документів на різних носіях інформації, бази даних, мережні інформаційні ресурси, довідково-пошуковий апарат, матеріально-технічні засоби опрацювання, зберігання та передачі інформації;

документ — матеріальна форма одержання, зберігання, використання і поширення інформації, зафіксованої на папері, магнітній, кіно-, фотоплівці, оптичному диску або іншому носіїві;

депонування — форма збирання і розповсюдження рукописних робіт, переважно наукових;

користувач бібліотеки — фізична чи юридична особа, яка звернулася до послуг бібліотеки;

міжбібліотечний абонемент — форма бібліотечного обслуговування, заснована на взаємному використанні бібліотечних фондів і довідково-пошукового апарату бібліотек;

централізована бібліотечна система — об'єднання бібліотек в єдине структурно-цілісне утворення, куди входить центральна бібліотека».

2. В абзаці п'ятому частини другої статті 4 слова «на основі кооперації» виключити.

3. Частину третьої статті 6 викласти в такій редакції:

«За призначенням бібліотеки поділяються на:

публічні (загальнодоступні), у тому числі спеціалізовані для дітей, юнацтва, осіб з фізичними вадами;

спеціальні (академії наук, науково-дослідних установ, навчальних закладів, підприємств, установ, організацій)».

4. Частину першу статті 7 викласти в такій редакції:

«Національна бібліотека України є провідним культурним, освітнім, науково-інформаційним державним закладом, що здійснює функції науково-дослідного, методичного та координаційного центру з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, бере участь у розробленні державної політики в галузі бібліотечної справи та її реалізації».

5. Частину другу статті 8 виключити.

6. Частину четверту статті 12 виключити.

7. Статтю 13 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Державна реєстрація бібліотек

Державна реєстрація бібліотек незалежно від форми власності проводиться за їх місцезнаходженням відповідно до закону».

8. Статтю 16 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«З метою забезпечення збереження документів та колекцій, внесених та/або які підлягають внесенню до Державного реєстру національного культурного надбання, створюються їх страхові копії у порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері культури».

У зв'язку з цим частини четверту — шосту вважати відповідно частинами п'ятою — сьомою.

9. Частину першу статті 17 викласти в такій редакції:

«Комплектування бібліотечних фондів здійснюється шляхом отримання обов'язкового примірника документів у порядку, встановленому законом, документів, що випускаються за цільовими програмами книговидання або

На святі звучали пісні у виконанні Ірини Яловега, Марії Сопель, Ірини Шпортак. Читали вірші Христина Башняк, Марія Балан, Леся Мак, Ігор Лазюк. Церковний хор разом з усіма заспівав «Боже великий, єдиний». Завідувачка бібліотеки Надія Степанків подякувала всім, хто прийшов на родинне свято.

Козівський район

У Козівській районній бібліотеці відкрилася літературно-поетична кав'ярня «Струни серця». Учасники цього заходу — і старшокласники, і дорослі — разом гортали музичні сторінки життя великих українських письменників і поетів Івана Франка, Миколи Вороного, Андрія Малишка, Володимира Сосюри, Марка Кропивницького, Ольги Кобилянської, Павла Тичини, Максима Рильського. І кожна така розповідь супроводжувалась піснею або прекрасною музикою.

Організаторами цього заходу були: заступник директора з роботи з дітьми Л. М. Сказко, учитель української мови та літератури Н. П. Круць, класний керівник С. В. Ласкова.

З особливою увагою, цікавістю та захопленням сприйняла молодь села Яструбово літературно-музичну композицію «Зачарувала ти мене, зворожила...» до Дня Святого Валентина, з якої молоді люди довідалися про історію виникнення свята, подивилися театралізовані сцени зустрічі закоханих Ромео та Джульєтти, плач і сміх чарівної Роксолани, романтичну силу кохання Мавки. Свято продовжили ігри та забави для закоханих пар.

Також запам'яталося яструбівському юнацтву Свято молоді, яке проходило під патронатом духовенства Козлівського деканату. Дійство розпочалося в церкві Пресвятої Євхаристії молебнем за здоров'я молоді. Потім усі делегати й священники рушили походом до клубу. А вже там, на клубній сцені, представники різних сіл району показали свою майстерність. Свято завершилося ватрою на подвір'ї за клубом, піснями навколо неї та святковим феєрверком.

Шумський район

Етнографія — один із визначних аспектів вивчення історії та культури краю, який посів поважне місце в діяльності бібліотек системи. У

Борщівський район

У Рік підтримки національного усиновлення та інших форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у всіх книгозбірнях району пройшло загальносистемне свято «Без сім'ї немає щастя на землі». Працівники бібліотек району визначили першочергові заходи, спрямовані на підтримку сім'ї, відновлення родинних традицій українського народу. В усіх книгозбірнях пропагуються книги про моральні, психологічні аспекти виховання в сім'ї, велика увага до книг Василя Скуратівського «Берегиня», «Вінець» та Петра Щербаня «Національне виховання у сім'ї».

У центральній бібліотеці організовано розгорнуту книжкову виставку «Створи своє щастя», де літературу згруповано за розділами: «Сучасна сім'я. Яка вона?», «Екологія сім'ї», «Ти, я і все, все, все...». Цікавим був діалог із молоддю, користувачами книгозбірні за книгою Лариси Захарової «Дитина в черзі за ласкою».

Виховання сучасної людини залежить від основ, закладених ще в дитинстві. Тому народознавчі години, уроки практикують у своїй роботі працівники районної дитячої бібліотеки та бібліотек-філій сіл Ланівці, Цигани, Більче-Золоте, Латківці, Кривче, Іване-Пусте, та ін. Для ширшого розкриття даної теми центральна бібліотека спільно з редакцією газети «Галицький вісник» проводила заочний читацький діалог, до участі в якому було залучено директора Борщівського районного центру соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді Ірину Стягар та головного спеціаліста служби у справах дітей РДА Тетяну Скорохід.

Хочеться відзначити родинне свято, що відбулося в бібліотеці с. Кривче. Усі присутні зібралися в кімнаті, прикрашеній квітами та вишитими рушниками. Було запрошено дві відомі в селі сім'ї. Це родина Івана та Надії Бугери, що прийшли з онуками. Дідусь гарно грає, а бабуся співає. Без них не обходиться жодне свято в селі. На запитання ведучої: «Що для вас означає рідна сім'я?», вони відповіли, що це велике щастя та радість, любов і злагода, дружба й повага.

Поряд із ними — багатодітна сім'я Надії та Петра Роговських. Щастя в цю сім'ю прийшло разом із добросовісною працею, повагою, любов'ю й турботою. Розповідала про них ведуча Уляна Ленюк. Спонсори вручили гостям кошики із солодощами.

закуповуються відповідно до державних цільових програм, придбання документів за готівковий і безготівковий рахунки, документообміну, отримання в дарунок, депонування та з інших джерел».

10. Частина другу статті 24 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«проводить атестацію бібліотечних кадрів та визначає порядок її проведення».

У зв'язку з цим абзаци сьомий — десятий вважати відповідно абзацами восьмим — одинадцятим.

11. У статті 25 слова «та наглядних» виключити.

12. Частина першу статті 29 викласти в такій редакції:

«Бібліотеки здійснюють господарську діяльність відповідно до законодавства та їх статутів (положень) з дотриманням вимог щодо збереження бібліотечних фондів».

13. У статті 30:

1) у частині другій слова «які працюють у селах і селищах» замінити словами «які працюють у сільській місцевості та селищах міського типу»;

2) останню частину викласти в такій редакції:

«Працівники бібліотек мають право на допомогу на оздоровлення при наданні щорічної відпустки у розмірі посадового окладу, а також матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань та доплату за вислугу років у розмірах та порядку, що встановлюються Кабінетом Міністрів України».

14. Текст статті 31 викласти в такій редакції:

«Держава сприяє розширенню міжнародного співробітництва в бібліотечній справі.

Основними напрямками міжнародного співробітництва в бібліотечній справі є:

- проведення спільних наукових досліджень;
- організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів;
- участь у роботі міжнародних організацій;
- документообмін;
- спільна видавнича діяльність.

Бібліотеки зі статусом юридичної особи мають право укладати договори про співробітництво з бібліотеками інших держав відповідно до законодавства».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім підпункту 2 пункту 13 розділу I та пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2010 року.

2. Підпункт 5.1.23 пункту 5.1 статті 5 Закону України «Про податок на додану вартість» (168/97-ВР) (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., N 21, ст. 156; 2000 р., N 23, ст. 177; 2005 р., NN 17—19, ст. 267) викласти в такій редакції:

5.1.23. Надання бібліотеками державної та комунальної форм власності платних послуг з:

- проведення виставок книг;
- складання бібліографічних списків для курсових, дипломних і наукових робіт;
- складання каталогів для приватних бібліотек та бібліотек підприємств, установ, організацій;
- бібліотечно-інформаційного обслуговування підприємств, установ, організацій;
- підготовки фактографічних, тематичних довідок;
- користування міжбібліотечним абонементом (пересилання документів);
- користування нічним абонементом;
- користування створеними іншими суб'єктами господарювання базами даних, право доступу до яких набуто бібліотекою на платній основі;
- оформлення реєстраційних документів користувачів бібліотек;
- ремонту і реставрації документів;
- репрографічного відтворення документів».

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

- розробити та привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти;
- забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України В. ЮЩЕНКО

м. Київ, 21 травня 2009 року N 1388-VI

процесу висловив Степан Сапеляк («Смак «медівника» за безрідний грант»). Театральну розвідку («Під знаком Миколи Садовського») подають Олександр Ліберний і Богдан Мельничук (м.Тернопіль). У розділі «Літературна критика» опубліковано рецензії Тетяни Дігай на нові книги тернопільських журналістів: Володимира Сушкевича — «Листи до друга» («Бранець музи Клію, або Освідчення в любові») та Михайла Іващука — «Сюжети про людські стосунки» («Тернопільський Дейл Карнегі — Михайло Іващук»).

До 210-річчя виходу «Енеїди» рубрика «Науковий пошук» подає розвідку доктора філологічних наук Миколи Ткачука («Безсмертний подвиг Івана Котляревського»). Під рубрикою «Українознавство» вміщено початок наукової праці Миколи Лазаровича («Стрілецьке шкільництво»). Спогади про зустрічі з Олесем Гончаром («Автографи автора «Собору») публікує краєзнавець Остап Черемшинський.

Розділ «У наших сусідів» подає розвідку головного редактора журналу Богдана Мельничука про нове видання Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка і НАН України («Історія української преси: рік за роком»). Для найменших читачів — дебютна публікація Ольги Польової «Гостинці для білочки». Сторінку гумору «Вісьта-війо!» репрезентує Богдан Чепурко, про письменників за філіжанкою кави розповідає Іван Демчишин.

Число проілюстроване роботами тернопільського художника Євгена Удіна, штрихи до портрета якого подає критик Петро Сорока («У пошуку ідеалу, або Під небесами Євгена Удіна»).

Номер завершують рубрики «Поличка бібліофіла» та «Тернопілля у дзеркалі часу: події, факти, імена».

За матеріалами періодичних видань

Правила бібліографічного опису творів друку. Складні випадки

Збірник — книга, складена з окремих творів одного або кількох авторів. За своїм оформленням, існує два види збірників: збірники, що мають загальну назву, і збірники, що не мають загальної назви.

На збірник із загальною назвою, який вміщує твори одного автора, складається звичайний бібліографічний опис, як на одного автора.

Приклад

Лепкий, Б.

Вибрані твори : поезія, проза, публіцистика, драм. твори / Б. Лепкий. — Т. : Тернограф, 2005. — 296 с.

Грибоедов, А. С.

Избранные произведения / А. С. Грибоедов. — М. : Худож. лит., 2001. — 165 с.

На збірник із загальною назвою, який містить твори різних авторів, складають опис під їх іменами, якщо їх не більше трьох і вони вказані на титульному листі перед заголовком.

Приклад

Данте, А.

Лірика / А. Данте, Ф. Петрарка. — М. : Худож. лит., 2007. — 207 с.

Донцова, Д.

Детективы / Д. Донцова, А. Маринина, Т. Устинова. — М. : АСТ, 2006. — 235 с.

Якщо авторів збірника із загальною назвою більше трьох, опис проводять під заголовком.

Приклад

Драматичні твори / уклад. О. М. Савченко. — К. : Глібе, 2008. — 608 с. — Зі змісту: Украдене щастя / І. Франко. Куди вітер віє / С. Васильченко. Порвалась нитка / О. Косинський. Дячиха / Т. Суліма. Шантрапа / П. Саксаганський.

«Дебют» професора ДНУ Миколи Дроня поетичною добіркою «Я — не Верлен» супроводжує передмова Віктора Коржа.

«Всесвіт» відкриється читачеві фрагментом роману «Червона вода» Паскаль Роз у перекладі із французької Владислава Климовича.

У розділі «Історія краю» Микола Чабан ділиться думками про життя й творчість дніпродзержинського письменника, в'язня ГУЛАГу Олександра Плевако (до 110-річчя від дня народження).

У рубриці «Перекину кладку» розміщено оповідання Асан Сабрі Айвазова «Мамочко, де ти?! Прийди!...» у перекладі з кримсько-татарської Данила Кононенка.

«Молодіс муза» поетичною добіркою Анни Нікітіної «Метелик залетів у мої вірші».

«Огляди, відгуки, рецензії» представлено матеріалами професора Ярослава Поліщука «Слово як документ доби: про воєнну публіцистику Уласа Самчука» та Лесі Степовички «Ното hominis lupus est, або Пригоди людей і вовків від Віктора Веретенникова».

У розділі «Публіцистика» знаходимо статтю Сергія Злючого «Хамство як технологія» про небезпеку поширення в суспільстві російського мату.

«Через терни до зірок» традиційно веде читача Святослав Караванський в есеї «Відродження чи ірландизація?»

Про «Спілчанську толоку» і важливі події письменницького життя протягом січня — березня 2009 року розповідає Оглядач «Січеслава».

«Миттєвості літературного процесу», зокрема вихід і презентацію книги про родословне древо академіка Д. Яворницького висвітлює науковець меморіального музею Віктор Єкшов.

«Січеслав сміється» «Антикризовими частівками» Олександра Тараненка.

«ТЕРНОПІЛЬ ЛІТЕРАТУРНИЙ», 2008, ч. 3

Число відкривається розділом «Золота сурма: поезія», у якому опубліковано добірки Ігоря Бережного («Кола на воді»), Анатолія Дністрового («Невелика любовна драма»), Лілі Костишин («Проросту я мальвою, Україно...»). Нетрадиційну поезію репрезентує Юрій Завадський («Юрійзавадський, 2008»). Дебютують у журналі: молода поетка Ольга Савальська («За межами вічних меж») та Михайло Тарабій («Я буду Господа молити...»). Журнал друкує вірш Бахита Кенжеєва в перекладі з російської Сергія Лазо.

У рубриці «Велика проза: першодрук» опубліковано продовження романів Левка Різника «Поет і владика», Василя Фольварочного «Симон Петлюра», Лесі Романчук «Гра п'ята». Малу прозу представляють Володимир Присяжний («Крупнівська сталь...») та Петро Шпорчук («Ява і сни»).

Розмову з Миколою Люшненком («Прокурор, котрий сповідує добро») веде журналіст Галина Садовська. Свою точку зору на події літературного

Побратими Икара : сб. стихов / предисл. А. Шевелевой. — М. : Современник, 1983. — 94 с.

На тит. л., перед заглавием, указаны фамилии авторов: Н. Бромлей, В. Искра, Б. Конгинов, А. Гордеев.

У випадках, коли на титульній сторінці авторів і назв більше чотирьох, в області назви та відомостей про відповідальність наводять дані про чотирьох, ставлять три крапки, а про інших переносять в область приміток.

Приклад

Гончар, О.

Букет / О. Гончар. Про Гасанця та його вірного друга / В. Чухліб. Черепаша / А. Давидов. Гнідко / М. Стебелина. — К. : Веселка, 2005. — 72 с.
У кн. також: Світлий струмок / В. Байкова. Синє очко / Д. Головка.

На збірник без загальної назви, який вміщує твори одного автора, складається загальний бібліографічний опис, як на книжку одного автора. Назви творів відділяються крапкою з комою.

Приклад

Котляревський, І. П.

Енеїда ; Наталка-Полтавка ; Москаль-чарівник / І. П. Котляревський. — К. : Дніпро, 2005. — 300 с.

На збірник без загальної назви, який вміщує твори різних авторів, опис складають під ім'ям автора, вказаного на титульному аркуші першим. У відомостях про відповідальність його ім'я повторюють. Назви творів відділяють крапкою.

Приклад

Котляревський, І.

Енеїда : поема / І. Котляревський. Сон : поема / Т. Шевченко. Інститутка : повість / Марко Вовчок. — К. : Дніпро, 2006. — 300 с.

Астафьев, В.

Пастух і пастушка : повість / В. Астафьев. Навіки дев'ятнадцятиріччя : повість / Г. Бакланов. Альпійська балада : повість / В. Биков. — К. : Дніпро, 2003. — 300 с.

В області заголовка приводять не більше чотирьох прізвищ і назв творів друку.

У рубриці «Перекину кладку» подано добірку перекладів Костянтина Чернишова й Олександра Блока «По вечорах над ресторанами...».

У розділі «Драматургія» знаходимо драму Миколи Карплюка «Невишлукана слеза».

«Історія краю» містить матеріали вчених-істориків Дніпропетровського національного університету, проф. Валентина Іваненка та доцента Наталії Романець про голодомор 1932—1933 років на Придніпров'ї, а також допис Анатолія Шкляра «Пульс хлібного окрайця».

У розділі «Публіцистика» подано роздуми поета та громадського діяча Сергія Злочого «Гудзик на френчі наркома» про необхідність повернення місту Дніпродзержинську колишньої історичної назви «Кам'янське».

У розділі «Огляди, відгуки, рецензії» читаємо статтю Миколи Шатилова «Подвиг Святослава Караванського», роздуми Анатолія Шкляра «Гра на полі поезії» про книгу Олександра Твердохліба «Со-Словіє», матеріал Петра Сороки «У світлі конкретної правди», «Нещоденний щоденник» Романа Іваничука та допис науковця ДНУ Ірини Білої «Феномен Лесиної мужності (На матеріалі книги Ніли Зборовської «Моя Леся Українка»)».

«Через терни до зірок» веде читача письменник, лексикограф зі США Святослав Караванський статтями «За всеосяжну мовну палітру», «Словароботи» та «І на сонці є плями».

Про «Миттєвості літературного процесу» розповідають літературознавці Наталія Василенко в дописі «І жив він, як птах небесний. День Івана Манжури в селі Рубанівському».

«Спільчанська толока» розповідає про літературне життя Дніпропетровської обласної організації НСПУ у вересні — грудні 2008 року.

У рубриці «Нам пишуть» подано листи Анатолія Дімарова, художника Володимира Лободи, Петра Сороки про щоденники Яна Забрани, а також дописи Євгена Барана та Михася Ткача на інші теми.

«Січеслав сміється» віршами Андрія Коцюбинського «Поет на товчку» та «Епітафіями од Віктора Коржа» (друга подача).

«СІЧЕСЛАВ», 2009, № 1(19)

У «Колонці головного редактора» подано інтерв'ю Лесі Степовички з Володимиром Буряком (Селівановим) «Мічений сонцем і Богом» та її роздуми про музу письменника.

Рубрика «Проза» представляє фрагменти нового роману Віктора Веретенникова «Заграда».

«Поезія» цього числа порадує найвибагливішого читача добірками на різний смак: «Універсум (Нібито)» Володимира Селіванова, «Цей березень неначе воскресіння...» Ніни Гнатюк, «Якийсь поетичний запій...» Анатолія Бортняка, «Льетса лето из солнечной лейки...» Олексія Старикова.

У рубриці «Спадщина» розпочато відгук повісті Миколи Сарми-Соколовського «Услонці».

«Поезію» представлено добірками віршів Ніни Горик, Вікторії Климентовської, Ганни Шепітько, Сергія Злючого, Олександра Твердохліба, Лесі Степовички.

«Молодіє муза». Це засвідчують твори студентів-переможців міського літературно-мистецького конкурсу «Дніпропетровськ — любов моя» та химерно-історична повість Олега Андрішка «Білі крила».

Рубрику «Драматургія» прикрашає комедія на дві дії Василя Герасимчука «Азартні ігри».

У розділі «Краєзнавство. Голодомор — 1932—1933» міститься дослідження Володимира Лойка «Під чорним прапором» про геноцид українського селянства на Царичанщині.

«Літературознавство» пропонує цікаві статті проф. Яра Поліщука «Сади, каштани і кияни (Топос міста в російській літературі)» та Ірини Нікітіної «Абат Прево» і «Шодерло де Лакло».

У рубриці «Огляди, відгуки, рецензії» — матеріал Ірини Захарчук «Портрети і пейзажі» про нову книгу проф. Яра Поліщука, роздуми Данила Ко-ноненка «Про те, чим сповнена душа (Над щоденниками Петра Сороки)», Леоніда Коровника «Яр Славутич — людина нової доби» та Віталія Старченка «Поет від Бога і «від верстата» про життя й творчість Євгена Романова.

«Через терни до зірок» веде читачів мовознавець-лексикограф Святослав Караванський статтями «Мовні факти свідчать (2)» та «Нема невзятих фортець».

«Скарбами рідної мови», як завжди, ділиться автор «Словника українських синонімів» Олекса Вусик.

«Січеслав сміється» цього разу друкує філософські «Епітафії» Віктора Коржа.

Завершується журнал рубрикою «Музика», у якій розміщено пісню «Удовина балада» на слова Віктора Коржа та музику Миколи Дроня.

Дизайн часопису здійснено художником Сергієм Ковикою-Алієвим.

«СІЧЕСЛАВ», 2008, №4(18)

Часопис відкриває рубрика «Проза», у якій читач знайде твори дніпропетровських авторів: кліо-фантазійну оповідь Олега Волика «Під Левктрами», новелу Миколи Невидайла «Людина — людині...» та ін.

У рубриці «Поезія» розміщено добірки віршів дніпропетровських російськомовних поетів та поему Жана Парфимчука «Сбывшееся и не сбывшееся», а також лірику вінничан Тетяни Яковенко та Володимира Рабенчука.

«Всесвіт» відкривається новелою Франсуази Саган «Небо Італії» у перекладі із французької науковця ДНУ Владислава Климковича, новелами Едгара Дутки «Під водою» та Петра Шабаха «Манічки, манічки...», обидві у перекладі з чеської Миколи Шатилова (Прага).

Якщо опис на титульній сторінці відрізняється від опису на обкладинці, то, як правило, описуємо по титульній сторінці, а в примітках даємо назву твору з обкладинки, і навпаки, якщо складаємо опис по обкладинці, то опис із титульної сторінки даємо в примітках.

Приклад

Гайе, А.

Жизнь каннибала Хатако / А. Гайе. Мужество капитана Плюма / Д. Кербуд. Миссисипские пираты / Ф. Герштекер. — Х. : Гриф, 1992. — 412 с. — (Классика приключений).

На обл. загл.: Миссисипские пираты.

Мастера детектива. — М. : Пресса, 1994. — 557 с.

На тит. л. авторы: Каннинт В., Карр Дж., Ривертон С., Гаррисон Д.

Смена : сборник / сост. Т. Гигина. — М. : Правда, 1990. — 383 с. — (Детектив. Фантастика. Приключения).

Загл. корешка: Смена'90. — описание по обл. На тит. л. только автор и заглавие произведений.

Книга-«перевертень»

Матіос, М.

Москалиця. Мама Маріса — дружина Христофора Колумба : повісті / М. Матіос. — Л. : Піраміда, 2008. — 60, 63 с. зустр. паг. — Книга-«перевертень».

Нечипоренко, В.

Сам осел : повість / В. Нечипоренко. Буга : повість / В. Васильчик. — К. : Сі-еН-еС, 2003. — 55, 39 с. зустр. паг. — Книга-«перевертень».

Н. В. Боднарець, завідувачка відділу обробки літератури та організації каталогів

Об'єктом рейтингового дослідження є повний репертуар книг, виданих із грудня 2007 року по грудень 2008 року українськими видавцями самостійно чи в співпраці з іноземними партнерами.

Президент України В. Ющенко своїм Указом заснував щорічну премію «Українська книга року», метою якої є гідно відзначити авторів і видавництва, які зробили значний внесок у популяризацію української книги та розвиток вітчизняної видавничої справи. Щорічно присуджуватимуться три премії: за видатні досягнення у сфері художньої літератури, вагомий внесок у розвиток українознавства, сприяння у вихованні підростаючого покоління.

X Всеукраїнський конкурс «Книга року — 2008»

Гран-прі присвоєно двотомнику вибраних творів

Шевельов, Ю. Вибрані праці : у 2 кн. / Ю. Шевельов. — К. : Києво-Могила акад., 2008. — 2 кн.

Нагородження відбулося в 7 номінаціях:

Номінація «Хрестоматія»

1. Українська та зарубіжна художня класика

По одному віршу ста поетів (1235 р.) : зб. япон. класич. поезії VII—XIII ст. / переклад, передм. І. Бондаренка. — К. : Грані-Т, 2008. — 232 с. — Текст парал. япон. та укр. мовами.

Поетична антологія, укладач якої — відомий японський поет Фудзівара Тейка. Її зміст віддзеркалює оригінальна назва. До збірки увійшли вірші ста японських поетів, які жили в другій половині VII ст. — першій третині XIII ст.

Книгу впорядковано у вигляді художнього альбому. На кожному розвороті ліворуч розташовано вірш японською та українською мовами, портрет поета та стислий виклад біографії.

У розділі «Рецензії» Михась Ткач, Михайло Кушніренко, Ніколетта-Лаура Терпаї, Ганна Чирик репрезентують твори Анатолія Соломка «Смерть шакалів», Юрія Коцюбинського «Шрами на серці», Олексія Брика «Жених», Миколи Ткача «Непочата вода».

Наприкінці номера журнал знайомить читачів із новими творами майстрів художнього слова, подає романс Дем'яна з комічної опери «У полку Чернігівським» за повістю Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма». Лібрето Юрія Захожого-Катренка та Станіслава Реп'яха.

У розділі «Наш вернісаж» цього разу йде мова про нашого земляка, відомого українського графіка й маляра, народного художника України Василя Лопату, на кольоровій вкладниці вміщено його нові художні твори.

«ЛУГАНЬ», 2008, № 6

Шосте число відкривається віршем А. Медведенка «Моя Луганщина», друкується продовження історичного роману у віршах М. Тютюнника «Маруся Богуславка», поезії Ю. Циганкова-Серебрякова, В. Гринчука, М. Квасова, О. Фрольченкової, З. Воротинцевої, Л. Стрельника. Проза репрезентована оповіданнями Л. Вольної, Н. Петрової, І. Масюченка, В. Меркурєва, романом Г. Довнара «Шахтарський курс».

Також пропонується нарис М. Тютюнника «Професіонал», дослідження В. Мусяця «Перший червоний офіцер», роздуми М. Малахути про творчість Бориса Олійника «Гуляє панство на українській крові», рецензії та вірші В. Спектора, «Літературний літопис Луганщини» Г. Довнара, фронтовий гумор та сатиру, зібрану Іллею Захаровим. Альманах подає малюнки П. Швердіна та фотознімки М. Шаповаленка.

«СІЧЕСЛАВ», 2008, 3(17)

«Тарас Шевченко озивався до нас з високих небес...» — так називається колонка головного редактора, у якій читачам пропонуються роздуми про перебіг Шевченківського свята на Дніпропетровщині.

Рубрика «Спільчанська толока. Миттєвості літературного процесу» присвячена відлунню Шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій...» на Дніпропетровщині. Тут розміщено привітання Президента Фонду Тараса Шевченка в Торонто Василя Гарасима «Діалог з Шевченком» (Канада), Святослава Караванського «За що ми шануємо Тараса Шевченка?» (США) та проф. Ярослава Поліщука «Ми з Вами думками й серцем» (Польща). Розлого подано й відгуки учасників свята про цей не буденний захід.

Рубрику «Наші люди у світах» представляє письменник, перекладач Микола Шатилів із Чехії. Друкується його розвідка «Amen, Ateyu» про знищення цвіту української інтелігенції в Празі руками ГПУ-НКВД.

У рубриці «Проза» подано розлогі фрагменти з книги Василя Сологуба «Український характер» та роздуми про драматичну долю й творчість 80-літнього ювіляра.

творів «Гімни до ночі» Новалиса (Георга Фрідріха Філіппа фон Гарденберга), фрагментарні примітки до поеми Байрона «Мазепа» й два сонети в перекладі Костецького. Основна частина цієї публікації присвячена особі та творчості «пізнього романтика й предтечі символізму» Шарля Бодлера.

У рубриці Олега Коцарева «Нові автори нового століття» представлена творчість Юлії Стахівської.

Також у номері продовжується авторська рубрика Ольги Петрової «Художники України».

У розділі «Універс» — поезії Еміля Неллігана «Золотий корабель» (із французької переклала Євгенія Кононенко).

«ЛІТЕРАТУРНИЙ ЧЕРНІГІВ», 2008, № 3

Вийшов друком третій номер щоквартального мистецького журналу «Літературний Чернігів» (редактор Михась Ткач).

У розділі «Поезія, проза» опубліковано нові поетичні та прозові твори Дмитра Іванова, Михася Ткача, Володимира Сенцовського, Андрія Лопати, Володимира Шевченка, Олексія Брика, Віталія Топчія, Гузелі Черниш та Інни Власенко.

До 100-річчя поеми основоположника чуваської літератури Костяника Іванова «Нарспі» журнал вміщує переднє слово поета й перекладача Станіслава Реп'яха, а також кілька уривків із поеми.

У номері читачі познайомляться з історичною драмою білоруського драматурга Алєся Петрашкевича «Орлиний лет». Події відбуваються в Україні в 1709—1759 роках. З білоруської переклав Валерій Стрілко.

У розділі «Літературознавство» виступає доктор філологічних наук, професор, ректор Київського славістичного університету Володимир Кузьменко. У статті «Художнє слово як генератор національної ідеї» він оглядає збірник статей Григорія Клочєка «Енергія художнього слова», який з'явився друком у редакційно-видавничому відділі Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Кандидат історичних наук Віталій Голець та виконавчий директор Чернігівського регіонального відділення Асоціації міст і громад України Володимир Павленко виступають зі статтею «Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Чернігові».

«Крилате ім'я» — так назвав свою статтю викладач Чернігівської школи мистецтв, концертмейстер Філармонійного центру Олег Бадалов. У ній іде мова про 20-річчя творчої діяльності заслуженої артистки України Лариси Роговець.

Важко знайти літератора, рівного за масштабністю знань, ерудицією, розмаїттям таланту Ігорю Качуровському. Нашому землякові минуло дев'яносто. Докладніше про це — у статті Станіслава Реп'яха «Видатний крутянець».

Про храми Чернігівської єпархії, їхніх священнослужителів розповідає Василь Устименко.

2. Літературознавство

Пріцак, О. Коли і ким було написано «Слово о полку Ігоревім» / О. Пріцак. — К. : Обереги, 2008. — 360 с. — (Київська бібліотека стародавньої української писемності).

О. Пріцак у своїй книзі доводить, що «Слово о полку Ігоревім» не історична ілюстрація чи літописний фрагмент, а художній твір. Тому навіть декотрі історичні реалії набувають у ньому символічно-алєгоричного звучання та значення. Дослідники пробували порівняти «Слово» і літописне оповідання й виявили чимало схожого, але й відмінного також. О. Пріцак дослідив, що автор «Слова» — поет, мислитель, митець, рівних якому не знайдемо в нашому найдавнішому письменстві.

Видання буде корисне як історикам, так і літературознавцям, а також тим, хто цікавиться історією написання твору.

3. Критика/біографії/мемуари

Шевельов, Ю. Вибрані праці. У 2 кн. Кн. 1. Мовознавство / Ю. Шевельов. — К. : Кієво-Могил. акад., 2008. — 583 с.

Книга 1 «Вибраних праць» Ю. Шевельова, найвидатнішого українського гуманітарія ХХ ст., представляє доробок ученого в різних галузях мовознавства. Сюди увійшли: класична праця «Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900—1941 рр.)», «Стан і статус», полемічна розвідка «Так нас навчили правильних проізношеній», у якій автор спростовує деякі псевдонаукові концепції радянських лінгвістів, статті, що висвітлюють погляди вченого на актуальні правописні й лексикографічні проблеми.

Для студентів й аспірантів філологічних факультетів, викладачів вищої школи, журналістів.

Шевельов, Ю. Вибрані праці. У 2 кн. Кн. 2. Літературознавство / Ю. Шевельов. — К. : Кієво-Могил. акад., 2008. — 1151 с.

У книзі 2 вміщено історико-літературні розвідки, що дають уявлення про діапазон інтересів автора та глибину інтерпретації явищ української літератури, живопису, театру.

Видання розраховане на широке коло гуманітаріїв. Читача не залишать байдужим і пристрасний пошук наукової істини, і блиск ерудиції, й артистизм вислову.

Номінація «Красне письменство»

1. Сучасна українська проза/есе/драматургія

Бриних, М. Шахмати для дибілів : роман-допомога / М. Бриних. — К. : Факт, 2008. — 144 с.

Це класичний роман з властивостями шахового підручника та містичного трилера, що пропонує читачеві зазирнути в найпотаємніші закутки світобудови. В основі сюжету — шахматне виховання маленького хлопчика Міші простим магазинним охоронцем, доктором Падлючко, здобрене описами шахових дебютів, гротескних поєдинків, що стали класичними.

2. Жанрова література

Кожелянко, В. Чужий / В. Кожелянко. — Л. : Кальварія, 2008. — 176 с.

Це збірка кращих новел В. Кожелянка в жанрі «українська альтернативна історія». Це суміш іронії, гіркої правди та, попри все, оптимізму. Про українських Воїнів і Каїнів, Президентів і винахідників машини часу — коротко, страшно й неймовірно смішно.

Розраховано на широке коло читачів.

3. Сучасна зарубіжна проза/драматургія

Буковські, Ч. Поштамт / Ч. Буковські. — К. : Факт, 2008. — 240 с.

Чарльз Буковські — американський поет і прозаїк, який свій перший роман «Поштамт» написав у 50 років.

«Поштамт» — це соціальний роман з антисоціальним головним героєм. Це не лише історія дванадцяти років марудної праці на чорній роботі головного героя Генрі Чинаскі, а й дотепний і сентиментальний гімн життю в усіх його проявах, без реверансів і цензури.

Цей твір — це проста та глибока розповідь людини, на місці якої кожен давно б не витримав і зламався. Це перша ґрунтовна публікація Чарльза Буковські в українському перекладі.

Написаний простою мовою, він легко читається за один вечір, цьому сприяє досить вдалий український переклад.

місце для кореспонденції «Агов, знов збираємо таланти», у якій ідеться про дводенну обласну нараду молодих авторів, що відбулася у Слов'янську.

Номер ілюстровано роботами донецьких художників Олександра Лисова та Віктора Семисенка, а завершується він традиційною добіркою гумору та сатири, де розташовано низку фраз Анатолія Наумова «Шерше її, шерше його...» та карикатури Миколи Капусти.

«КИЇВ», 2008, №7—8

Номер відкривається розлогою статтею-роздумами Романа Лубківського «Із Шевченком — віч-на-віч». У розділі «Публіцистика» — завершення публікації юнацьких листів та віршів Миколи Вінграновського («Колискова для Світлани»).

Поезію репрезентують вірші останніх років та переклади Ігоря Качуровського під загальною назвою «Райдуга по громові» й добірка «Сплеск весла» Валерія Гужви.

У «Прозі» — закінчення роману Юрія Мушкетика «Плацдарм», «Трос оповідань із різночасся» Валерія Шевчука та продовження роману-ревію Михайла Слабошпицького «Веньямін літературної сім'ї».

У рубриці «Критика» Олександр Стусенко розмірковує про сучасну віршовану творчість («Поезія і бодяга»), Михайло Селівачов рецензує книжку Сергія Батурина «ОСТ» («Відтворюючи історичну правду»), а Петро Сорока — збірку поезій Олександра Вертіля «Без назви» («Вперше побачене душею, або Коли назва вперто не придумується»).

У мистецькому розділі Михайло Слабошпицький розповідає про фотомитця Валерія Соловійова. Його роботам відведено кольорову вклейку часопису. На 2-й і 3-й сторінках обкладинки — репродукції з полотен Валерія Франчука.

«КУР'ЄР КРИВБАСУ», 2008, № 228—229

В останньому цього річного числі подано розмову з Романом Іваничуком «Народ очистився в горнилі Майдану», уривки з нового роману Степана Процюка «Надто затягнена роль», оповідання Юрка Покальчука «Анатомія Гріха», прозу Олени Пашук «Маленькі люди», оповідання Дмитра Кешелі, поезію Світлани Жолоб, Тараса Федюка, Дмитра Кременя, Сергія Окомельчука, п'єсу Софії Майданської «Кривавий скарб» за мотивами оповідання Миколи Гоголя, листи Юрія Шевельова до Романа Корогодського «Така тривала відсутність, таке непросте повернення» (публікація Лариси Масенко), розмисел Валерія Шевчука «Пізнаний і непізнаний Сфінкс» (Григорій Сковорода сучасними очима), «Імпресії та медитації» Володимира Базилевського, есей Євгена Сверстюка «Мерехтить самітниця зоря», інтерв'ю з Олексою Різниковим «Я обрав би... разучий мовний ефект!».

Надруковано й студії літератури романтизму Ігоря Костецького: уривки незавершеної концептуальної статті «До техніки романтичного письма» і переклад Костецького (зі вступною статтею) одного з перших романтичних

вдячність» та спогад Петра Маха про Богдана Янівського «Прилетіла пісня із Карпат...».

Традиційна рубрика «Пошук» закінчує публікацію роздумів Романа Піхманця над листами Василя Стефаника — «Повернення до себе».

У «Житті і слові» до 70-річчя від дня народження Тараса Мельничука опубліковано есей Дмитра Юсипа «У пісні перейду. Переплавлюсь у звуки...». Тут же й розповідь Олександри Сербенської про знаного дослідника-лінгвіста Броніслава Кобилянського «Характерник науки». Як і завжди, не залишить байдужими читачів дослідження Романа Горака про місця, пов'язані з Іваном Франком — «Плебанія в Лоліні».

Надруковано також рецензії Тетяни Тебешевської на перші номери літературно-мистецького та громадсько-публіцистичного часопису «Пектораль» та Юрія Сисіна на книгу нових та вибраних творів Василя Махна «Cornelia street safe» («Батьківщина у всіх нас одна»).

Номер проілюстровано роботами знаного скульптора Івана Самотоса, творчий портрет якого вирізьбив словом Василь Стефак в есеї «Життя — мов течія Дністра».

На закінчення номера для найменших читачів добірка дитячих поезій Тетяни Лабушевської «Пам'ятай, де ти живеш» та пісня Богдана-Юрія Янівського на слова Петра Маха «На білих крилах рушників».

«ДОНБАС», 2008, № 1

Прозу представлено новелами Олександра Сизоненка «А ми просо сіяли, сіяли...» та «Ой, дід Ладо», повістю Івана Мельниченка «Айстри наприкінці листопаду» та оповіданнями Сергія Соловійова «Не розкажу вам казочку», «Лежача корчма» та «Мандрівочка». Також до уваги шанувальників прози під рубрикою «Дебют» пропонувано оповідання Галини Пономарьової «Воронка».

Безперечно, читачів має зацікавити одна з останніх робіт письменника Вадима Перунова — есе «Доля, якої не зрікаються», де автор досліджує «донбаський період» життя й творчості Василя Стуса.

Поезію в часописі репрезентують добірки віршів Станіслава Жуковського «...Біль був у кожному рядку», Бориса Белаша «Щасливо хворий красою», Володимира Кондратьєва «Мене торкнулось небо світлом зір» та автопереклади з російської Світлани Заготової «Моя ікона стікає справжніми сльозами».

Під рубрикою «Перекличка літоб'єднань» вміщено творчі доробки авторів літературного об'єднання з Маріуполя «Азов'є». Тут опубліковано прозу та поезію Наталі Харакоз, Альбіни Челпан, Миколи Новосьолова, Валерія Кіора, Павла Безсонова, Сергія Алімова, Анастасії Папуш, Івана Шостака, Анатолія Ніколіна та інших.

Розділ «Критика» пропонує рецензію Л. Євгенєва «Що за покаєнням?», де автор ділиться враженнями від прочитання першої книги роману Іллі Пантазьєва «Пізнє покаєння». А під рубрикою «Життя спілки» знайшлося

4. Сучасна поезія/афористика

Дивоовид: антологія укр. поезії ХХ ст./ упорядкув., передм. І. Лучука. — Т.: Навчальна книга — Богдан, 2007. — 784 с.

Антологія «Дивоовид» є своєрідною панорамою української поезії ХХ століття. 111 поетів представлено 909 творами. Для віршів минулого століття домінантою виявився модернізм, хоча й з багатьма суперечностями. Так чи інакше, усе нове, що творилося, було завідомо модерним.

Добірки розташовано в хронологічному порядку за часом народження авторів.

Видання «Дивоовид» започатковує однойменну серію поетичних антологій.

Номінація «Минувшина»

1. Популярні видання/історична белетристика

Україна: хронологія розвитку. В 4 т. Т. 3. Від Батисвої навали до Люблінської унії. — К.: Кріон, 2008. — 520 с. — (Сер. «Історія великого народу»).

Науково-популярне видання містить багато історичних портретів відомих державних і церковних діячів, філософів, богословів, поетів і живописців, велике різноманіття ілюстрацій світських та духовних пам'ятників архітектури та скульптури, літературних творів, картин, зображень військових походів та битв, що приверне увагу читачів.

2. Дослідження/документи

Великий голод в Україні 1932—1933 років. У 4 т. Т. 4. Звіт Конгресово-президентської Комісії США з дослідження Великого голоду 1932—1933 рр. в Україні / упоряд. Дж. Мейс. — К.: Києво-Могилянська акад., 2008. — 624 с.

Останній том чотири томного видання матеріалів Комісії з розслідування голоду в 1932—1933 рр. в Україні, виконавчим директором якої був відомий історик Дж. Мейс, містить підсумковий звіт із додатками. Проаналізувавши доробок нерадянських дослідників, очевидців-емігрантів з України, що були зібрані впродовж 1983—1984 рр. і є доказом геноциду українського народу. Це свідчення людей, які бачили дії Радянського уряду на власні очі.

Видання розраховане як на науковців, так і на широке коло читачів, які цікавляться історичним минулим нашої держави.

3. Біографії/мемуари

Костюк, Г. Зустрічі і прощання: спогади. У 2 кн. Кн. 1 / Г. Костюк. — К. : Смолоскип, 2008. — 720 с.

Це мемуари видатного літературознавця, людини, молодість якої припала на одну з найдинамічніших і найтрагічніших епох нашої літературної історії — 1920—1930 рр.. Ця книга написана в еміграції, тобто без жодних цензурних втручань, значно повніша й щиріша. Велику насолоду отримає кожен, хто цікавиться живою історією культури.

Костюк, Г. Зустрічі і прощання: спогади. У 2 кн. Кн. 2 / Г. Костюк. — К. : Смолоскип, 2008. — 512 с.

Другу книгу мемуарів присвячено діаспорному періоду життя Г. Костюка (1940—1980 рр.). Україна, Німеччина, Франція, США — ось основні арени подій. Герої історій, про які розповідає автор, відомі всім нам: Т. Осьмачка, Ю. Косач, Юрій Клен, І. Кавалерідзе, І. Багрянний, У. Самчук та ін. Як вони переживали складні часи: нацистську окупацію, табори для переміщення осіб, облаштування на новій землі — про все це в книзі «Зустрічі і прощання».

Це видання рекомендовано всім, хто цікавиться історією української літератури та культури еміграційного періоду.

Номінація «Софія»

1. Зарубіжна гуманітаристика

Саїд, Е. Культура і імперіалізм / Е. Саїд. — К. : Критика, 2007. — 608 с.

Книжка американського науковця й публічного інтелектуала, основоположника постколоніальної теорії Едварда Саїда розкриває історію співучасті культури в справі імперського завоювання. Підкорення та винищення тубільного населення здійснювали не тільки армії — ці акти готувались заздалегідь у дискурсі й уяві, адже їхня бруталність вимагала потужного виправдального імпульсу. Опір на периферії та опозиція в метрополії, незалежність і визволення, відправа в дикі землі та «подорож» у насилля — ці та інші теми сплітаються в книзі «Культура і імперіалізм».

2. Українська гуманітаристика

Кримський, С. Під сигнатурою Софії / С. Кримський. — К. : Києво-Могила акад., 2008. — 367 с.

У рубриці «Пошук» — продовження публікації роздумів Романа Піхманця над листами Василя Стефаника «Повернення до себе».

Літературознавча рубрика «Життя і слово» подає розповідь Василя Івашківа про нашого знаного фольклориста, мовознавця, поета, громадського діяча Якова Головацького — «Перший професор кафедри української словесності» та дослідження Марти Мельник «Кардіограма життєпису Романа Купчинського. Морально-етичні засади».

Видруковано також статтю Віктора Палинського про поезію Ганни Вівчар («До слова...»), рецензію Андрія Боб'юка на поетичну книжку Ольги Яворської «Понад плином подій» («Поезія і політика»), роздуми Надії Мориквас над поезією Оксани Смереки-Малик («Поезія повертається») та Тетяни Дігай над поетичною збіркою Івана Стефурака «Ключі Великого Ключева» («Квиток до станції трави»), критичну статтю Володимира Дячкова «Звуки стогону... поза тлумачним словником». Тут же й рецензія Левка Воловця на дослідження З. Б. Ханаса «Нариси з історії жіночого руху Стрийщини» («У дзеркалі історії») та відгук Олександра Панченка на збірник про зв'язкову генерала Чупринки Галину Дидик.

У «Галереї «Дзвона» — інтерв'ю Богдана Залізняка з відомим українським графіком «Мрія і дійсність Івана Остафійчука».

Розділ «З калейдоскопу подій» вміщує літературно-мистецьку хроніку, яку для часопису опрацювала Леся Бернакевич. Для найменших читачів запропоновано віршову казку Наді Репети «Сонце, вітер і хмаринки».

Номер завершується піснею Богдана-Юрія Янівського на вірш Богдана Стельмаха «Не забудь».

«ДЗВІН», 2008, № 8

У номері опубліковано поетичні добірки Олександра Гордона «Осінній сум самотнього сонета», Євгенії Лещук «Незгасне вогнище», Романа Вархола «Черлене вино у зеленому погарі», Наталі Скосареві «Подих вітру», Маркіяна Домбровського «Аттичні смутки».

У «Молодій музи» дебютують із поетичним доробком студент «Острозької академії» Юхим Дишкант («Впіймай мене, мій день...») та одинадцятикласниця Тетяна Трачук із с. П'ятничани, що на Стрийщині Львівської області («Човник часу»).

У розділі прози — роман Володимира Келича «The great world symphony orchestra» («Великий світовий симфонічний оркестр») та дві новели Броніслава Грищука.

Публіцистична рубрика «Наша доба» подає роздуми Романа Дідули «Діти емігрантів про себе та Україну» та статтю Анатолія Гороховського «Молотов — один з головних винуватців голодомору».

У «Мистецькій палітрі» вміщено розповідь Левка Різника про відомого вченого-дизайнера Станіслава Мигаля — «Академік дизайну», статтю Ніни Дикої, присвячену пам'яті митця-музиканта Зенона Дашака — «Право на

Вісенте Александре. Євген Луно з Яворова друкує розвідку «Усна поетична творчість про Сталіна як організатора голодомору». Почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук та журналіст Левко Хмельковський у рубриці «Християнська сторінка» виступають зі статтею «З вдячністю зустрічайте кожен день». У рубриці «Наші передруки» редакція продовжує знайомити своїх читачів із книгою Володимира Белінського «Країна Моксель-Московія». У номері також вміщено поезії Сергія Бурлакова, Ганни Світличної, Юрія Завгороднього, Василя Чаплі (Чапленка), Олега Черногуза, Наталі Гузь, Алли Степаненко та Миколи Шутя. У гумористичній добірці «У Івана Сміхована» надруковано твори Флоріана Боднара й Тараса Кохно.

«ВСЕСВІТ», 2009, № 1—2

У зведеному 1—2 числі журналу «Всесвіт» репрезентовано як літературу ХХ сторіччя (новела французького письменника Жульєна Гріна «Левіафан», твори англійського поета Вільяма Блейка), так і новітні видання (роман та міні-п'єса англійських письменників: «Аліна» Джексона Джонсона та «Новий світоустрій» Гарольда Пінтера). Читач ознайомиться з промовами та деякими творами відомих авторів — учасників II Міжнародного письменницького форуму «Слово без кордонів»: Володимира Яворівського, Бірути Йонушкайте, Раде Сіяяна, Ніколая Петера, Марєка Вавжкєвича. У розділі «Україніка» подано фрагмент спогадів Романа Воронки «Коли воскресла Україна». Проблеми сучасності досліджують у статтях Юрій Щербак («Україна в зоні турбулентності») та Ярослав Поліщук («Бандити і жертви: чорно-білий світ пам'яті»). На сторінках журналу виступили зі статтями Дмитро Дроздовський та Юрій Микитенко.

«ДЗВІН», 2008, № 7

Як і завжди, номер відкривається поетичним розділом, у якому опубліковано добірки поезій Григорія Лютото «І полетить за голосом душа», Надії Черкес «Всміхатися дощам», Петра Гниди «Калина Червона», Дзвенислави Чабан-Леус «У мерехтінні зір». У «Молодій музи» уперше заявляють про себе в літературі студенти філологічного факультету ЛНУ імені Івана Франка Олесь Ребрик, Галина Калинська, Олексій Зубарєв, Наталя Китай, Наталя Линник, Христина Волощак та Олесь Греділь.

Прозу репрезентовано закінченням повісті Ольги Мак «Чудасій», кіноповістю Оксани Думанської «Фантомний біль» та новелою Дмитра Горбенка «Відвечеряв і відснідав».

У «Нашій добі» — дослідження Оксани та Степана Боручьких про українську релігійність на матеріалах Львівщини «Ми ходили в церкву, ходимо і будемо ходити».

«Мистецька палітра» пропонує увазі читачів есей Тетяни Молчанової про відому львівську піаністку Марію Крушельницьку «Її життя — музика» та матеріал Петра Зборовського про колискові пісні з голосу Марії Ільницької «Колишися, колисочко».

У книзі висвітлюється питання національного відродження України, особливостей перехідних процесів характеристик української ментальності, у тому числі настанов персоналізму софійності, онтологічного оптимізму. Розкривається визначення самого феномену національного менталітету через тлумачення символічних формоутворень: Дім — Поле — Храм.

Номінація «Обрії»

1. Науково-популярна література/публіцистика

Шаповал, Ю. Держава : ілюстрована енцикл. України / Ю. Шаповал. — К. : Балтія-Друк, 2008. — 150 с.

Серія видань знайомить з історією, державницькими традиціями, природою, культурою та побутом українського народу. Змістова інформація, унікальні фотодокументи та яскравий дизайн роблять серію універсальною й цікавою будь-якому читачеві.

2. Спеціальна література

Черкес, Б. Національна ідентичність в архітектурі міста / Б. Черкес. — Л. : Львів. політехніка, 2008. — 268 с.

У монографії розглянуто архітектурно-планувальні закономірності в пошуках національної ідентичності під час формування громадських центрів столичних міст, різні архітектурні засоби утвердження ідентичності на прикладах архітектури Києва, Москви, Берліна, Варшави.

Видання буде корисним архітекторам, мистецтвознавцям, історикам, політологам, а також усім, хто цікавиться архітектурою та містобудуванням.

3. Енциклопедичні й довідкові видання

Національний атлас України. — К. : Картографія, 2008. — 440 с.

Це науково-довідкове офіційне державне видання. У структурі атласу представлено інформацію про природу, історію, населення, економіку й екологічний стан природного середовища, яку відображено в 6 тематичних блоках: «Загальна характеристика», «Історія», «Природні умови та природні ресурси», «Населення і людський розвиток», «Економіка», «Екологічний стан природного середовища».

Атлас містить 875 карт різного масштабу, тексти, графіки та фотографії.

Призначений для урядовців, дипломатів, керівників підприємств, установ та організацій, учених, студентів, тих, хто цікавиться Україною як державою.

Номінація «Дитяче свято»

1. Твори для дошкільнят і школярів молодших класів

100 казок. У 3 т. Т. 2 / упоряд. І. Малкович. — К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2008. — 128 с.

«100 казок» — друга книжка тритомного видання зібраних найкращих українських казок з ілюстраціями провідних українських художників.

2. Твори для школярів середніх і старших класів

Гаврош, О. Пригоди тричі славного розбійника Пінти / О. Гаврош. — Л. : Вид-во Старого Лева, 2008. — 280 с. — (Сер. «Українська сила»).

Головний герой Григір Пиття — легендарний опришок, український Робін Гуд — постає в повісті закарпатського письменника О. Гавроша веселим, кмітливим і добросердним розбійником, якого бояться здирники-багатії та люблять добрі люди, що за його подвиги охрестили Пиття тричі славним.

3. Розвиваюча та пізнавальна література

Велика ілюстрована енциклопедія України. — К.: Махаон, 2008. — 504 с.

Стільки відомостей про свою Батьківщину всього в одній книжці юний читач отримує вперше. Україна — одна з найбільших європейських держав — постає на її сторінках у всій своїй красі та величі. Видання щедро ілюстроване й стане окрасою бібліотеки кожного українця.

Номінація «Візитівка»

1. Мистецтво

Кара-Васильсва, Т. Історія української вишивки / Т. Кара-Васильсва. — К. : Мистецтво, 2008. — 464 с.

Видання повно та всебічно висвітлює основні етапи розвитку української вишивки від часів її зародження до сьогодення, розкриває роль і місце цього виду декоративного мистецтва в оформленні одягу, житла, використанні в храмових інтер'єрах під час різноманітних свят і народних обрядів. Широко представлено унікальні зразки вишивок, виконаних за малюнками Т. Шевченка, В. Кричевського, Г. Собачко-Шостак,

У номері вміщено також поезії Оксани Пахльовської, Валентина Мороза, Анни Фоменко, Олексія Софієнка, Віталія Голобородька.

«БОРИСТЕН», 2008, № 9 (207)

У постійній рубриці часопису «Україно, ти — моя молитва...» вміщено поезії Володимира Булаєнка, Юрія Кібця та Валентина Бурхана. Олег Черногуз виступає з публіцистичним дописом «Чому я не хочу в НАТО? Або Десять заповідей». У рубриці «Від січеславського представництва Фондації Багряного» надруковано статтю Віктора Леві «Огненне коло Багряного, дивізії, українців». Спеціально для «Бористену» Леся Храплива з Канади підготувала розвідку «Дороговказ усім свідомим українцям» — роздуми з нагоди 300-ліття народження Мазепинської концепції української самостійності. Віктор Сиченко виступає зі статтю «Мовне виховання як найважливіша складова виховання громадськості». У рубриці «Не підлягає забуттю» вміщено статтю Анастасії Сабадин «Голодомор 1932—1933 рр. очима української еміграції».

Віктор Савченко друкує свою рецензію на поетичну книгу Миколи Славинського «Світова вдова». Січеславець Володимир Лендич вміщує в номері свою нову поему «Неситим, ненажерливим очам». Про підготовку в регіоні до європейської футбольної першості розповідає в статті «Євро — 2012: Дніпропетровський стадіон» Дарина Сухоніс. У рубриці «Про Голодомор вустами молодих» вміщено твори Крістини Ковригіної. Почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук та журналіст Левко Хмельковський у рубриці «Християнська сторінка» виступають зі статтю «Нове народження». У рубриці «Наші передруки» редакція продовжує друкувати уривки з книги Володимира Белінського «Країна Моксель-Московія».

У номері також вміщено поезії Катерини Квітчастої, Віри Кривої, Олеси Омельченко, Сергія Бурлакова та Миколи Дяченка.

«БОРИСТЕН», 2008, № 10 (208)

Жовтневий номер знаного на Придніпров'ї щомісячника відкриває традиційна поетична добірка «Україно, ти — моя молитва», де вміщено вірші Петра Перебийноса, Юрія Сердюка та Володимира Міщенка. «Високе служіння коханої і друга» — так називається рецензія шеф-редактора видання, письменника Фіделя Сухоноса на книгу Валентини Гончар «Я повен любові...». Олена Міщенко виступає з науково-публіцистичною розвідкою «Художні виміри урбаністичного простору в романі В. Підмогильного «Місто». У рубриці «Про голодомор вустами молодих» вміщено твори Тетяни Ігнатенко, Юлії Лебедєвої та Євгенії Слободян.

Про нову книгу, котра побачила світ у серії «Видання журналу «Бористен», розповідає Григорій Люлько в дописі «Микола Шуть і сучасність». У номері також вміщено переклади Наталі Спольської-Томцьо іспаномовних поетів Хорхе Гільєна, Рафаеля Арберті, Педро Салінаса та

«БЕРЕЗІЛЬ», 2008, ч. 9–10

Друкує нові оповідання Юрія Мушкетика та Богдана Мельничука, романтичну новелу «Роберто, штрафного не було!» Миколи Босака, «Блакитну експансію» Олександра Клименка, листування Юрія Шевельова з Оксаною Забужко, есеї Василя Медведя та Євгена Сверстюка; поетичні добірки Олександри Ковальової, Ірини Дементьєвої, дещо з доробку представників «Генерації — 1927» — Рафаеля Альберті, Педро Салінаса, Вісенте Алейксандре, Дамасо Алонсо — у перекладі з іспанської Наталі Спольської-Томцьо (Канада).

Вміщено також статтю «Non progredi est regredi. Вітчизняна наука: на повороті до... майбутнього?» Максима Стріхи, лист до редакції Зої Гурбанової. Ірина Мироненко аналізує нові поетичні збірки харків'ян Сергія Шелкового й Михайла Красикова. Ігор Михайлин рецензує книжку спогадів та роздумів «Дороги життя» Михайла Гомона, Григорій Савчук — збірку віршів «Сніг молодий» Ніни Виноградської.

У розділі «Спадщина» — чергова низка листів Докії Гуменної до Дмитра Нитченка. На завершення номера — «Казкова коліскова» Володимира Верховеня.

«БОРИСТЕН», 2008, № 8 (206)

Серпневий номер щомісячника відкриває інтерв'ю з ректором Дніпропетровського національного університету М. Поляковим із нагоди надання ДНУ імені Олеса Гончара. Віталій Старченко в рубриці «Ми не лукавили» виступає з дописом «Айсберг» сімдесятництва у Дніпропетровську». Спеціально для «Бористену» Анізія Путько-Стех із Торонто (Канада) підготувала статтю «Василь Барка в моєму житті» з нагоди 100-річчя з дня народження письменника.

Дмитро Вирський подає свою історичну науково-публіцистичну розвідку «Нижній Дніпро та Запоріжжя в С. Сарницького «Описи давньої та нової Польщі (1585)». Редакція знайомить читачів з унікальною працею Євгена Бадіна «Походження українських прізвищ». У «Поетичній вітальні» вміщено твори Олесі Омельченко. У рубриці «З нових видань журналу «Бористен» редактор часопису Фідель Сухоніс знайомить читачів із новою книгою поезій Віри Кривої (м. Детройт, США) «Україна далека і близька».

У добірці «Про голодомор вустами молодих» друкуються матеріали Вікторії Самокиш та Валерії Лісенкової. Почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук та журналіст Левко Хмельковський у рубриці «Християнська сторінка» виступають із статтею «Відоме з Біблії подружжя: Самсон і Даліла». Хмари». У рубриці «Наші передруки» редакція продовжує друкувати уривки з книги Володимира Белінського «Країна Моксель-Московія».

представників авангарду початку ХХ ст., а також сучасних народних і професійних майстрів. Ілюстроване видання, побудоване на матеріалах музейних колекцій Києва, Львова, Чернігова, Полтави та інших зібрань, розкриває ще одну сторінку культурної спадщини України.

2. Етнологія /етнографія/фольклор

Україна й українці: Київщина Лівобережна. — К. : Оранга, 2007. — 272 с.

До презентованого видання увійшло 108 аркушів тому «Київщина Лівобережна», які за змістом територіально охоплюють окремі населені пункти Броварського, Бориспільського, Баришівського, Переяславського, Хмельницького та інших районів, а також села, що нині є частиною Києва: Троєщина, Воскресенська Слобідка, Позняки та хутір Березняк.

Цей альбом складається з близько півтисячі оригіналів і фоторепродукцій історико-документальних світлин і близько півтори сотні авторських малюнків Івана Гончара.

3. Краєзнавча і туристична література

Паталєєв, О. В. Старий Київ: зі спогадів Старого Грішника / О. В. Паталєєв ; упорядкув., вступ. ст. О. Друг. — К. : Либідь, 2008. — 432 с.

Яскраві та самобутні нотатки купця 1-ї гільдії О. Паталєєва розкривають перед сучасним читачем неповторну атмосферу Києва другої половини ХІХ ст. з його неординарними особистостями, своєрідним побутом і звичаями.

Текст спогадів детально коментовано та ілюстровано.

Для широкого читачького загалу.

О. В. Родинюк, головний бібліотекар
відділу читального залу

Багряна, А. Етимологія крові : роман / А. Багряна. — К. : Факт, 2008. — 156 с. — (Сер. «Ехертis excipendis»).

Вирушаючи в коротку мандрівку колоритним гуцульським краєм, Ярослав аж ніяк не здогадується, куди й до кого зрештою приведе ця подорож. Розкручуючи заплутаний клубок власних почуттів, Ярка несподівано натрапляє на слід родинної таємниці, що здавна розпалювала її цікавість. У своїх напівдетективних, напівмістичних пошуках дівчина відкриває для себе кармічний зв'язок поколінь, усім своїм еством пізнає пам'ять крові, незримо закодовану в кожному з нас.

Ця історія людських пристрастей, вишукано написана відомою українською поеткою Анною Багряною, припадає до смаку справжнім літературним гурманам.

Роман «Етимологія крові» (перша назва — «За Габією, або Всупереч забобонам») став лауреатом конкурсу романів, кіносценаріїв та п'єс «Коронація слова — 2008» (III місце), конкурсу видавництва «Смолоскип» (II місце), а також відзначений Міжнародною українсько-німецькою премією ім. О. Гончара.

Народилася А. Багряна 1981 року в м. Фастові. Закінчила Київський національний університет ім. Т. Шевченка. Працювала журналістом на телебаченні, радіо та в пресі. Авторка поетичних книжок: «Суцвіття слів» (Київ, 2000), «Поміж бузкових снів» (Київ, 2002), «Між богами і нами» (Київ, 2005), «Інші лінії» (Київ, 2008). Неодноразовий лауреат літературних інтернет-конкурсів «Поетичні майстерні» та «Рукометло» у номінаціях «Поезія» та «Драматургія».

Леві, Марк. Усе, що не було сказано / Марк Леві; пер. із фр. В. Шовкун. — К. : Махаон, 2009. — 368 с.

Марк Леві — найпопулярніший французький письменник, який за накладом своїх книжок обігнав багатьох зірок сучасної літератури. Його твори перекладено на 38 мов світу й видано тиражем понад 12 мільйонів примірників. Кінофільм за романом М. Леві «Між небом і землею» продюсував Стівен Спілберг.

«Усе, що не було сказано» — приємна й легка мелодрама з дрібкою ненав'язливої моралі. Батько, спокутуючи провину перед донькою за те, що розлучив її з коханим, імітує свою смерть і постає перед Джулією в образі гуманоїда, виготовленого міфічною фірмою. Це дає змогу востаннє

поспілкуватися з рідними, сказати обом сторонам те, що вони не встигли за життя...

Грабал, Б. Я обслуговував англійського короля / Б. Грабал. — К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2008. — 128 с.

Богуміл Грабал, видатний чеський письменник, народився перед самим початком Першої світової війни. 1919 року переїхав у містечко Німбурк, де його вітчим працював директором пивного заводу. 1935 р. Грабал вступив на юридичний факультет Карлового університету. Під час Другої світової війни працював телеграфістом і черговим на залізничній станції, після війни — страховим агентом і комівояжером, що, як і наступні його професії, знайшли відображення у творчості. З 1952 по 1959 роки Грабал працював пакувальником макулатури, а згодом робітником сцени в театрі.

Якщо не враховувати ранніх поетичних спроб, то перші свої значні твори Грабал створив на четвертому десятку життя. Деякі його книги не були опубліковані вчасно з політичних міркувань. За життя письменника світ побачили: «Перлина на дні» (1963), «Штукарі», «Уроки танцю для літніх і просунутих» (1964), «Поїзди особливого призначення» (1965), «Я обслуговував англійського короля» (1971), «Надто гучна самотність» (1977), «Арлекінові мільйони» (1981) та інші.

3 лютого 1997 року, намагаючись погодувати голубів з вікна лікарні, письменник випав з п'ятого поверху. Вважають, що він міг здійснити самогубство, оскільки подібне падіння описане у деяких його творах. Урна з прахом Богуміла Грабала похована на сільському цвинтарі в сімейному склепі під Прагою.

Оповідання, повісті та романи письменника перекладено у багатьох країнах світу.

Т. П. Ковалькова, завідувачка
відділу міського абонементу ОУНБ